

Najczęściej występujące wady wymowy

SEPLENIENIE (SYGMATYZM) – nieprawidłowa realizacja następujących głosek: **s, z, c, dz, ś, ź, ć, dź, sz, ż, cz, dż**

Przykłady:

- Zastępowanie spółgłosek:

- spółgłoski: sz, ż, cz, dż – zastępowane przez spółgłoski s, z, c, dz

np. myszy – msysy, szafa – safa, żaba – zaba, czekolada – cekolada, dżungla – dzungla

- spółgłoski: s, z, c, dz, i sz, ż, cz, dż – zastępowane przez spółgłoski: ś, ź, ć, dź

np. szafa – śafa, żaba – źaba, czekolada – ćekolada, dżungla – dźungla, sałata – śałata, zapalki – źapalki, cebula – ćebula, dzbanek – dźbanek

- spółgłoski: c, dz, ć, dź, cz, dż – mogą też być zastępowane przez: s, z, ś, ź, sz ;

np. cebula – sebula, dzbanek – zbanek, ćma – śma, dźwig – źwig, czapka – szapka, dżokej – żokej

- Brak realizacji głosek

Głoski te mogą być również w ogóle nie realizowane przez dziecko:

np. szafa – afa, koza – koa,

- Nieprawidłowa realizacja głosek: s, z, c, dz, ś, ź, ć, dź, sz, ż, cz, dż

np. podczas artykulacji dziecko wsuwa język między zęby w linii środkowej lub bocznej.

ROTACYZM (RERANIE) – wada wymowy, polegająca na braku lub nieprawidłowej realizacji głoski **r**.

- Zastępowanie głoski **r** innymi głoskami wymawianymi prawidłowo,

np. rower – jowej, rower – łoweł, rower – dowed, rower – wowew, rower – lowel

- Opuszczenie głoski **r**,

np. ryba – yba

- Nieprawidłowa realizacja głoski **r**

Polega na deformacji głoski **r**, czyli tworzeniu dźwięku nie występującego w systemie fonetycznym naszego języka. Brzmienie głoski **r** jest zdeformowane.

KAPPACYZM – wada artykulacyjna, która polega na nieprawidłowej realizacji głosek tylnojęzykowych **k, g**

- Zastępowanie głosek **k** oraz **g** odpowiednio głoskami **t** oraz **d**,

np. kura – tura, kino – tino,

- Opuszczanie głosek **k, g**,

np. kura – ura, kino – ino

LAMBACYZM- nieprawidłowa wymowa lub brak głoski **l**

- zmiana głoski **l** na inną wypowiedzaną prawidłowo,

np. lalka-jajka, lampa-jampa

- brak głoski **l** w systemie fonetycznym dziecka,

np. las-as, lis-is

GAMMACYZM – jest wadą artykulacyjną, polegająca na nieprawidłowej realizacji głosek tylnojęzykowych g, g’

- Zmiana głosek g, g’ na d, d’ (góra – dóra, gitara – ditara)
- Opuszczanie głosek tylnojęzykowych zwartych (góra –óra, gitara – itara)

MOWA BEZDŹWIĘCZNA – to zaburzenie w realizacji dźwięczności, polega ono na nie wymawianiu głosek dźwięcznych, a także zastępowanie ich odpowiednimi głoskami bezdźwięcznymi.

Zaburzeniu pod względem dźwięczności ulegają następujące pary głosek:

b – p, bi – pi, d – t, g – k, gi – ki, dz – c, dź – cz, dź – ć, w – f, wi – fi, z – s, ź – sz, ż – ś

Przykłady:

np. arbuz – arpus, bitwa – pitwa, daj – taj, granica – kranica, gimnastyka – kimnsastyka, dzbanek – cpanek, dżdżownica – czczownica, dziwny – ciwny, towar – tofar, telewizja – telefisja, wąwóz – fąfós, bagaże – pakasze, przedrzeźniać – przetsześniać